

Oecumenische ontmoeting

Toespraak van paus Benedictus XVI

Troonzaal van de Zetel van het Grieks-Orthodoxe Patriarchaat – Jeruzalem

Vrijdag 15 mei 2009

Dierbare broeders en zusters in Christus,

Met diepe dankbaarheid en vreugde breng ik dit bezoek aan het Grieks-Orthodoxe Patriarchaat in Jeruzalem – een moment waarop ik mij zeer verheugd heb. Ik dank de Patriarch, Zijne Zaligheid Theophilus III, voor zijn vriendelijke, broederlijke woorden ter begroeting, die ik van harte beantwoord. Ook u allen betuig ik mijn diepgevoelde dankbaarheid dat u mij in de gelegenheid hebt gesteld opnieuw de vele leiders van de hier vertegenwoordigde Kerken en kerkelijke gemeenschappen te ontmoeten.

Vanmorgen gaan mijn gedachten naar de historische ontmoeting die hier in Jeruzalem heeft plaatsgevonden tussen mijn voorganger Paus Paulus VI en de Oecumenische Patriarch Athenagoras I, alsook tussen Paus Johannes Paulus II en Patriarch Diodoros. Deze ontmoetingen, met inbegrip van mijn bezoek vandaag, zijn van grote symbolische betekenis. Zij herinneren eraan dat, vanaf het moment dat “het licht als een nieuwe dag voor ons is opgegaan” (vgl. Lc. 1,78), het licht uit het oosten (vgl. Jes. 60,1; Apok. 21,23 e.v.) de gehele wereld verlicht heeft, en zij herinneren er ons ook aan dat van hieruit het evangelie aan alle volken is verkondigd.

Op deze geheiligde plaats naast de Heilig-Grafkerk, die de plaats aanduidt waar onze gekruisigde Heer voor de gehele mensheid verrees uit de dood, en in de nabijheid van

de Zaal van het laatste Avondmaal, waar met Pinksteren “allen zich op dezelfde plaats bevonden” (Hand. 2,1) – wie zou zich daar niet aangespoord voelen om, met volledige overgave, goede wil, waarsachtige geleerdheid en innerlijk verlangen in te brengen in onze oecumenische inspanningen? Ik bid dat onze bijeenkomst vandaag nieuw elan mag geven aan het werk van de theologische dialoog tussen de katholieke Kerk en de orthodoxe Kerk en de jongste resultaten van studiedocumenten en andere gezamenlijke initiatieven mag aanvullen.

Een bijzondere vreugde voor onze Kerken was de deelname van de Oecumenische Patriarch van Constantinopel, Zijne Heiligheid Bartholomeüs I, aan de laatste bisschoppensynode in Rome, die gewijd was aan het thema *Het Woord van God in het*

Leven en in de Zending van de Kerk. De hartelijkheid waarmee hij werd ontvangen en zijn roerende bijdrage vormden een echte uiting van diepe geestelijke vreugde over de mate waarin er reeds gemeenschap tussen onze Kerken is bereikt. Zo'n oecumenische ervaring bevestigt duidelijk de band tussen de eenheid van de Kerk en haar zending. Door het uitstrekken van Zijn armen aan het kruis heeft Jezus de volheid van Zijn verlangen geopenbaard, alle mensen tot Zich te trekken en hen in eenheid samen te brengen (vgl. Joh. 12,32).

Door Zijn Geest over ons uit te ademen openbaart Hij Zijn macht ons te doen delen in Zijn zending van verzoening (vgl. Joh. 19,30; 20,22-23). In die adem ligt – op grond van de verlossing die ons verenigt – onze opdracht! Zo is het nauwelijks verwonderlijk dat wij, juist in ons brandend verlangen Christus aan anderen te brengen en Zijn boodschap van verzoening bekend te maken (vgl. 2 Kor. 5,19), de schande van onze verdeeldheid ervaren. Daar wij echter in de wereld uitgezonden zijn (vgl. Joh. 20,21) en door de één makende kracht van de Heilige Geest gemachtigd zijn (Joh. 20,22) de verzoening te verkondigen, die allen ertoe brengt te geloven dat Jezus de Zoon van God is (vgl. Joh. 20,31), zullen wij de kracht vinden onze inspanningen te verdubbelen om onze gemeenschap te verdiepen, die tot volle gemeenschap te laten worden, gezamenlijk getuigenis af te leggen van de liefde van de Vader, die Zijn Zoon zendt, opdat de wereld in Zijn liefde voor ons kan geloven (vgl. Joh. 17,23).

Ongeveer tweeduizend jaar geleden richtten in juist deze straten een groep Grieken dit verzoek tot Filippus: “Heer, wij zouden Jezus graag zien” (Joh. 12,21). Het is een

verzoek dat vandaag de dag hier in Jeruzalem, in het Heilig Land, in de regio en in de hele wereld opnieuw aan ons wordt voorgelegd. Hoe antwoorden wij? Wordt aan ons antwoord gehoor geschonken? De heilige Paulus maakt ons opmerkzaam op het belang van ons antwoord: wij hebben namelijk de opdracht te onderwijzen en te prediken. Hij zegt: “Zo ontstaat dan het geloof door de prediking, en de prediking geschiedt in opdracht van Christus” (Rom. 10,17). Het is daarom een plicht dat christelijke leiders en hun gemeenschappen een levend getuigenis afleggen van wat ons geloof verkondigt: Het eeuwige Woord, dat in dit land is binnengetreden in tijd en ruimte, Jezus van Nazaret, die langs deze straten trok, roept door Zijn woord en Zijn daad mensen van iedere leeftijd in Zijn leven van waarheid en liefde.

Dierbare vrienden, terwijl ik u aanmoedig de verrezen Heer vreugdevol te verkondigen, wil ik ook mijn erkenning uitspreken voor het op dit doel gerichte werk van de leiders van de christelijke gemeenschappen, die elkaar regelmatig in deze stad ontmoeten. Het lijkt mij dat de grootste dienst die de Christenen van Jeruzalem hun medeburgers kunnen bewijzen de opvoeding en vorming is van een komende generatie goed gevormde en toegewijde Christenen, die de innige wens hebben op edelmoedige wijze aan het godsdienstige en burgerlijke leven van deze unieke en heilige Stad bij te dragen. Voor iedere christelijke leider heeft het de hoogste prioriteit het geloof te bevorderen van individuen en gezinnen die aan zijn zielzorg zijn toevertrouwd. Deze gemeenschappelijke pastorale zorg zal ertoe bijdragen dat uw regelmatige ontmoetingen door die wijsheid en broederlijke liefde gekenmerkt worden, die nodig zijn om elkaar wederzijds te ondersteunen en betrokken te zijn

bij zowel de vreugden als de bijzondere moeilijkheden die het leven van uw volk kenmerken. Ik bid dat de door de Christenen van Jeruzalem nagestreefde doelen verstaan zullen worden als overeenstemmend met die van alle inwoners, tot welke godsdienst ze ook behoren: een leven in godsdienstvrijheid en vreedzaam samenleven en – in het bijzonder voor jonge mensen – ongehinderde toegang tot scholing en beroep, uitzicht op passende woonruimte en een thuis voor het gezin, evenals de kans te profiteren van economische stabiliteit en daar ook zelf aan bij te dragen.

Uwe Zaligheid, ik dank u nogmaals voor uw vriendelijkheid mij hier tezamen met de andere gasten uit te nodigen. Over ieder van u, evenals over de gemeenschappen die u vertegenwoordigt, roep ik Gods rijke zegen van wijsheid en kracht af. Moogt u allen gesterkt worden door de hoop van Christus, die nooit teleurstelt!

© Copyright 2009 – Libreria Editrice Vaticana / R.-K. Kerkgenootschap in Nederland

Vertaling: dr. N. Stienstra, met medewerking van drs. N.M. Schnell, pr